

Päätös

8.4.2025

VN/6146/2025
VN/6146/2025-PLM-1

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta; Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus

Maksut tiedon esille hakemisesta ja tiedon antamisesta kopiona tai tulosteena

1. Johdanto

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki, säädetään viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta. Julkisuuslain 34 § sisältää säännökset maksun määräytymisessä noudatettavista periaatteista perittäessä maksuja julkisuuslakiin perustuvan yleisen tiedonsaantioikeuden nojalla.

Puolustusministeriön maksullisista suoritteista annetun puolustusministeriön asetuksen (1073/2022) 3 § mukaan liiketaloudellisin perustein hinnoitellaan valokopioiden ottaminen ja tiedon esiin hakeminen. Tätä sovelletaan, mikäli asiakirjapyyntö vaatii erityisiä toimenpiteitä. Näitä erityisiä toimenpiteitä selostetaan jäljempänä alaluvussa 1.3.

1.1. Maksuttomat tiedonantotavat

Julkisuuslain 34 §:n mukaan maksua ei peritä silloin, kun

- 1) asiakirjasta annetaan tietoja suullisesti,
- 2) asiakirja annetaan viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi,
- 3) julkinen sähköisesti tallennettu asiakirja lähetetään tiedon pyytäjälle sähköpostitse,
- 4) sähköisesti tallennettu asiakirja lähetetään asianosaiselle sähköpostitse,
- 5) pyydetyn asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen neuvonta-, kuulemis- tai tiedotusvelvoitteen piiriin tai
- 6) kysymys on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 24 b §:n 1 momentissa tarkoitusta arvokkaasta tietoaaineistosta.

Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) 15 artiklan mukaan rekisteröidyillä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja, ja jos näitä henkilötietoja käsitellään, oikeus saada tutustua henkilötietoihin sekä saada artikkelissa määritellyt tiedot. Artiklan 3 kohdan mukaan rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista. Jos rekisteröity pyytää useampia jäljennöksiä, rekisterinpitäjä voi periä niistä hallinnollisiin kustannuksiin perustuvan kohtuullisen maksun. Jos rekisteröity esittää pyynnön sähköisesti, tiedot on toimitettava yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa, paitsi jos rekisteröity toisin pyytää. Tietosuoja-asetuksen 12 artiklan mukaan rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet toimittaakseen rekisteröidylle 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot ja 15–22 artiklan ja 34 artiklan mukaiset kaikki käsittelyä koskevat tiedot tiiviisti esitetyssä, läpinäkyvässä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä varsinkin silloin, kun tiedot on tarkoitettu erityisesti lapselle. Tiedot on toimitettava kirjallisesti tai muulla tavoin ja tapauksen mukaan sähköisessä muodossa. Jos rekisteröity sitä pyytää, tiedot voidaan antaa suullisesti

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

edellyttäen, että rekisteröidyn henkilöllisyys on vahvistettu muulla tavoin. Tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklan nojalla toimitetut tiedot ja kaikki 15–22 ja 34 artiklaan perustuvat tiedot ja toimenpiteet ovat maksuttomia. Jos rekisteröidyn pyynnöt ovat ilmeisen perusteettomia tai kohtuuttomia, erityisesti jos niitä esitetään toistuvasti, rekisterinpitäjä voi joko a) periä kohtuullisen maksun ottaen huomioon tietojen tai viestien toimittamisesta tai pyydetyn toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset tai b) kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea.

1.2. Tavanomaisen asiakirjapyyntöjen maksut

Julkisuuslain 34 §:n 4 momentin mukaan tavanomaisena asiakirjapyyntönä pidetään sellaisen asiakirjan antamista, joka on kokonaan julkinen tai josta salassa pidettävät osat ovat vaivatta poistettavissa. Tällöin peritään ainoastaan kopio- ja tulostuskustannukset, mutta ei tiedon hankkimisesta ja salassa pidettävien osien poistamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävä maksu on **0,50 euroa sivulta**. Kopioista ja tulosteista ei peritä arvonlisäveroa.

Julkisuuslain 16 §:n 1 momentin mukaan tieto viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan suullisesti taikka antamalla asiakirja viranomaisen luona nähtäväksi ja jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi taikka antamalla siitä kopio tai tuloste. Tieto asiakirjan julkisesta sisällöstä on annettava pyydetyllä tavalla, jollei pyynnön noudattaminen asiakirjojen suuren määrän tai asiakirjan kopioinnin vaikeuden tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle.

Erityisiä toimenpiteitä vaativien tietopyyntöjen osalta sähköiseen muotoon saatetut eli skannatut kopiot ovat maksullisia. Maksut peritään sekä osajulkiseksi tehdyistä alun perin sähköisesti tallennetuista asiakirjoista, että paperimuodossa arkistoiduista asiakirjoista, jotka tiedon pyytäjän toiveesta saatetaan sähköiseen muotoon. Maksu peritään myös silloin, kun on pyydetty merkittävä määrä paperimuodossa arkistoituja asiakirjoja, jotka tiedon pyytäjän toiveesta saatetaan sähköiseen muotoon.

Tavanomaisiin tietopyyntöihin vastaaminen on jatkossakin aina maksutonta, jos pyydettyjen asiakirjojen määrä on kohtuullinen ja salassa pidettävät tiedot ovat vaivatta poistettavissa tai peitettävissä asiakirjoista, vaikka tietopyyntöön vastaaminen edellyttäisikin asiakirjojen tulostamista, kopiointia ja skannaamista. Julkisuuslain mukaisesti asiakirjan antamisesta ei edelleenkään peritä maksua, jos julkinen sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään tiedon pyytäjälle sähköpostitse.

1.3. Erityisiä toimenpiteitä vaativan asiakirjapyyntöjen maksut

Julkisuuslain 34 §:n 2 momentin mukaisesti tiedon esille hakemisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu peritään silloin, kun on pyydetty asiakirjaa, joka ei julkisuuslain 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen julkisuuslain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä siinä käytettävän asiakirjaluokittelun eikä asiakirjan tunnisteiden avulla taikka sähköisesti ylläpidetystä rekisteristä sen hakutoimintojen avulla.

Tällöin asiakirjan esille hakeminen edellyttää erityisiä toimenpiteitä, kuten laajan asiakirja-aineiston läpikäymistä ja asiakirjakohtaista tarkastelua.

Paperikopioiden kopio- tai tulostuskustannusten lisäksi tiedon esille hakemisen maksu voidaan periä edellä mainitusta erityisiä toimenpiteitä vaativasta asiakirjapyyntöstä ja salassa pidettävien tietojen poistamisesta. Tiedon esille hakemisen maksu lasketaan seuraavan tuntiveloituksen perusteella:

- avustava henkilö 80 euroa tunnilta ja
- asiantuntija 95 euroa tunnilta.

Tuntityöstä ei peritä arvonlisäveroa. Tuntiveloituksen lisäksi perittäisiin tarvittaessa kopion ja tulosteen osalta sovellettava hinta.

Jos rekisteröidyn yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella tekemät pyynnöt ovat ilmeisen perusteettomia tai kohtuuttomia, erityisesti jos niitä esitetään toistuvasti, rekisterinpitäjä voi joko periä kohtuullisen maksun ottaen huomioon tietojen tai viestien toimittamisesta tai pyydetyn toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset tai kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea. Näissä tapauksissa rekisterinpitäjän on osoitettava pyynnön ilmeinen perusteettomuus tai kohtuuttomuus. Maksu lasketaan edellä todetun tuntiveloituksen perusteella.

Hallintolain (434/2003) mukaisesti asiakirjapyyntöjen tekijää on muun muassa neuvottava ja kuultava ennen kuin asiakirjapyyntöä aletaan toteuttaa. Asiakirjapyyntöjen tekijälle on ilmoitettava arvioitu

työaika ja laskutettava summa, jotta pyynnön tekijä voi arvioida, tulisiko hänen täsmentää tietopyyntöään.

2. Pienin laskutettava erä

Tämän päätöksen perusteella laskutettava pienin erä on 10 euroa.

3. Muutoksenhakuohjeet laskuun

Maksuvelvolliselle annetaan laskun liitteenä oikaisu- ja muutoksenhakuohjeet.

4. Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 9.4.2025. Tällä päätöksellä kumotaan puolustusministeriön 11.5.2020 antama päätös (VN/1549/2019-PLM-22) Maksut tiedon esille hakemisesta ja tiedon antamisesta kopia tai tulosteena.

Talousjohtaja Kristiina Olsson

Erityisasiantuntija Petri Saarukka

Liitteet	Suositus asiakirjapyyntöjä koskevien maksujen perimisen yhteisistä käytännöistä valtioneuvostossa (VN/30408/2024-VNK-10)
Jakelu	PLM VI Viestintäyksikkö PLM VI MTS Sihteeristö PLM HA Hallintoyksikkö PLM RO Resurssipoliittinen osasto PLM HO Hallintopoliittinen osasto PLM PO Puolustuspoliittinen osasto PLM TK Turvallisuukskomitean sihteeristö PLM Kansliapäällikkö, Esa Pulkkinen
Tiedoksi	PLM HA Hallintoyksikkö, Antti Korkala PLM RO Kiinteistö- ja ympäristöyksikkö PLM RO Materiaaliyksikkö PLM HO Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö PLM HO Talousyksikkö